

Мар'яна ЗБОРОВСЬКА

слухачка магістратури за спеціальністю
«Публічне управління та адміністрування»
(науковий керівник – к.е.н. доцент кафедри
менеджменту та публічного управління Богач Ю. А.)

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО АДАПТУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО- ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДО ЗМІН ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Сучасні умови ринкової економіки характеризуються високим ступенем нестабільності та невизначеності зовнішнього середовища, посиленням його впливу на розвиток організації, що викликає необхідність змін організаційних структур для забезпечення власного ефективного розвитку та досягнення організаційних цілей [1].

Особливості взаємодії організації з чинниками середовища проявляються через економічні (економічна політика держави, система оподаткування, інфляційні коливання, кон'юнктура ринку, розвиток ринкової інфраструктури, інвестиційна привабливість країни тощо), політичні (стабільність уряду, розвиток законодавчої бази, характер відносин «уряд-бізнес» тощо), соціальні (трудовий потенціал регіону, динаміка чисельності населення, рівень та якість освіти потенційних працівників тощо) та технологічні (техніко-технологічний розвиток, результати впровадження досягнень науково-технічного прогресу, перспективи виробництва вітчизняної техніки тощо) фактори зовнішнього середовища.

Це вимагає від організацій реорганізації системи управління, що, в свою чергу, викликає глибинні зміни у перерозподілі влади, перебудові організаційної структури, зміні функціональних обов'язків і посадових інструкцій, супроводжується перерозподілом прав і відповідальності між різними ієрархічними рівнями. Тобто, мова йде про зміну параметрів бізнес-процесів з метою підвищення ефективності діяльності організації за попередньо визначеними критеріями.

Як показує практика діяльності вітчизняних суб'єктів господарювання, основні види організаційних перетворень зазвичай зводяться до:

- освоєння нових видів продукції;
- освоєння нових ринків або сегментів ринку — диверсифікація діяльності (створення диверсифікованих об'єднань);
- створення більш прибуткових (рентабельних) суміжних складових

виробничо-технологічного ланцюга (створення вертикальних об'єднань);
– ліквідація збиткових або недостатньо прибуткових напрямків діяльності;
– зміна структури капіталу.

За такої ситуації, на нашу думку, оптимізація організаційної структури повинна першочергово орієнтуватись на зростання ефективності організації та мати стратегічне спрямування, що передбачатиме коректування управлінських функцій: планування, координування, мотивації і контролю; системи взаємозв'язків і повноважень. Важливим, при такому коригуванні управлінських функцій, є наявність і відповідного забезпечення: правового, інформаційного, організаційно-методичного, фінансового, кадрового тощо.

Враховуючи вищенаведене, можемо констатувати, що адаптація є засобом приведення внутрішнього середовища у відповідність до вимог зовнішнього середовища [2]. Її метою є забезпечення виживання, функціонування та розвитку суб'єкта господарювання в умовах нестабільного зовнішнього середовища, досягнення власної стратегічної стійкості. Тобто, процес адаптації - це здатність організації інтерактивно реагувати на зміни зовнішнього оточення шляхом впливу на її елементи або за рахунок перебудови власної організаційно-функціональної структури, що повинно сприяти оптимізації ефективності розвитку.

Бібліографія:

1. Кривокульська, Н. М. Функції адміністративного менеджменту органів державної влади в умовах динамічного зовнішнього середовища / Н. М. Кривокульська, Ю. А. Богач // Інноваційна економіка.– 2013. – № 4.– С. 23-27.
2. Марков О.М. Економічна динаміка і здатність підприємства до адаптації // Регіональна бізнес-економіка та управління, 2013, № 1 (37) – С.83-87